

NİSYAN

MURAT GÜLSOY

3. BASKI

♥ can
roman

MURAT GÜLSOY

NİSYAN

© 2013, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2013

3. basım: Temmuz 2016, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak resmi: © Shutterstock

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/25-26

Topkapı-İstanbul

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3250-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750732508

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

MURAT GÜLSOY

NİSYAN

ROMAN

♥can

Murat Gülsoy'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul, 1999

Bu Kitabı Çalın, 2000

Âlemlerin Sürekliliği ve Diğer Hikâyeler, 2002

Binbir Gece Mektupları, 2003

Bu Filmin Kötü Adamı Benim, 2004

Büyübozumu, 2004

Sevgilinin Geciken Ölümü, 2005

İstanbul'da Bir Merhamet Haftası, 2007

602. Gece, 2009

Karanlığın Aynasında, 2010

Tanrı Beni Görüyor mu? 2010

Baba, Oğul ve Kutsal Roman, 2012

Gölgeler ve Hayaller Şehrinde, 2014

Yalnızlar İçin Çok Özel Bir Hizmet, 2016

MURAT GÜLSOY, 1992-2002 yılları arasında arkadaşlarıyla *Hayalet Gemi* dergisini çıkardı. *Bu Kitabı Çalın* adlı kitabıyla 2001 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, *Bu Filmin Kötü Adamı Benim* adlı romanıyla 2004 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü, *Baba Oğul ve Kutsal Roman* adlı kitabıyla 2013 Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülü'nü, *Gölgeler ve Hayaller Şehrinde* adlı romanıyla da 2014 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü kazandı. Kitapları çeşitli dillere çevrilen Murat Gülsoy, Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi, mühendislik ve yaratıcı yazarlık dersleri veriyor; sadece yazmayı değil, yazmak üzerine düşünmeyi de seviyor.

www.muratgulsoy.com
muratgulsoy.wordpress.com

Dedem Mehmet İhsan Oskay'ın anısına

...

Hakikat çok uzak, karanlık, derin
Bir dille konuşur, büyük köklerin
Toprakla ezelden karışmış dili!
Geceyle ölümdür asıl sevgili
Bu ikiz aynada toplanır yollar
Karanlık yaratır, ölüm tamamlar.

...

AHMET HAMDİ TANPINAR,
“Eşik”

Şimdi onların oyuncağı oldum.

Tüm sesler çekildikten sonra başlıyor korku. Pencerenin önünde oturmuş zamanı ören biri var; başımı ondan yana çevirmeden de varlığını hissedebiliyorum. Yorgun olduğunu sanıyorum; hareketleri yavaş, örgü şişleri gevşek takma dişler gibi tıkırdıyor. Sağdan sola dönüyorum. Kemiklerim birbirinin üzerine biniyor, sürtünüyor; her an dağılacak gibi, gevşek. Kekremesi bir koku var, çevremi saran sarımtırak bir bulut, sidik, ter, çapak ve tükürükten. Çarşafın rutubeti bedenime nüfuz ediyor, yavaş yavaş çürüten et. İnat eden can. Soğuyor. Yaşlı bir adamım artık. Çok uzun zamandan beri yaşlı. Yine de bir çocuğun yüreği gibi korku. Uyuyamıyorum. İpliğin sesini duyuyorum. Tıslıyor. Çile gittikçe küçülüyor. Çift anlamlı cümleler aklıma geldiğinde sevinmeye çalışıyorum. Bir zamanlar, diye fısıldıyorum karanlığın içinde, kelimelere hükmederdim; şimdi onların oyuncağı oldum.

Biraz daha buradayım.

Günün ilk ışıklarıyla gölge gücünü yitiriyor. Sisin içinde dağılan kuş cıvıltıları çok kısa bir süre için huzur veriyor. Nefes alıyorum. Tanımını bulduğumu düşünüyorum. Dünyanın şeylerine ait kelimeler diriliyor, belirsizlikler aşıyor, çizgiler tamamlanıyor, köşeler sivriliyor. Karanlık bir gölün içinde dağılmış olan ben, şimdi örtülerin arasında yeniden bedenleniyorum. Madde isteksiz. Süreç yavaş, ağırlı. Birbirine değen etin, kemiğin, damarın ve sinir düğümlerinin acıyarak hayatı hatırlaması. Sabaha kadar başucumda zamanı ve uykuyu ören kişi de eski bir dantel gibi dağılıp karışmış odanın havasına. O yüzden tozlu her yer. Örgü şişlerini nereye saplamış olabilir? Sırtımda acıyan yerlere erişemiyorum; parmaklarım şiş, hareketsiz. Yeniden başlayabilir miyim? Berjerin boşluğu belirsiz bir acıyla bulandırıyor zihnimi. Gözlerimi güne kapatıyorum. Biraz daha buradayım.

Uzun yollar.

Bazen bir rüyanın içinde yürüyorum. Uzun yollarım varmış. Beni eğlendirmek için kahve falıma bakan kadının söylemediği yollar. Beni üzmemek istemiyor, belli. Sahi, kim o? Bu saatten sonra hep güzel haberler çıkıyor fincanın içinden; uzaklardan bir şeyler geliyor, uzaklar bana geliyor, yatağımın kıyısına kadar ulaşıyor. Ben bir adayım. Bir harfimi kaybettim çünkü. Harflerle oynamak burada olduğumun göstergesi. Eski bir elektronik devrenin çoktan terk edilmiş bakır yollarında, kapasitörlerinde, dirençlerinde küçük elektrik kıvılcımları atlıyor. İşte bu benim zihnim. Ama yok, ben bir adayım. Güzel haberler geliyor uzaklardan. İğde ağaçlarının mavi-yeşil gölgesinde uysal dalgalar sonsuza dek esenlik vaat ediyor. Uzaklara taş atan bir çocuk ve umutları. Bir resim. Hareketli, yumuşak. Sessizce gülümsemeye çalışıyorum. Bazen. Bir rüyanın içinde. Uzun yollar.

Bir hac yolculuğuna dönüşüyor gün.

Evin içinde yürüyorum. Hiç durmadan. Başlayıp bitiremediğim işleri yapmaya niyet ediyorum. Her yanda kitaplar, defterler, dosyalar, kasetler, videolar, fotoğraflar. Bunca kayıt ne içindi? Bir düzene koymam gerekli. Ama arkamı döndüğümde başka bir iş çıkıyor, öncekini unutuyorum. Odalar çoğalıyor. Odaların içindekiler çoğalıyor. Odaların arasında gidip geliyorum. Ayaklarım sızlayana dek yürüyorum. Bir hac yolculuğuna dönüşüyor gün.

Bekleyişin yorgunluğunda.

Birilerinin gelmesini bekliyorum. Arka planda bitmeyen bir uğultu gibi bu bekleyiş. Yorucu. Hayat birilerinin eksikliği olarak çoğalıyor. Zaman geğmiyor, boşluk çoğalıyor sadece. Doldurulması gerek. İnsanlarla, başkalarıyla, birileriyle. Bir zamanlar olduğu gibi. Adlarını çoktan unuttuğum gölgelerin konuşmaları kalmış geride, yıllar boyu yinelenen kelimeler, jestler, nidalar. Gelmelerini istiyorum. Geğmişte olduğu gibi kolayca kurulsun hayat. Ancak geldiklerinde de sinirleniyorum. O kadar hızla değişiyorlar ki. Bazen onları tanımakta güçlük çekiyorum. Yüzleri sabit kalmıyor. Birbirlerine ödünç veriyorlar, anadan kıza, babadan oğula geğiyor maskeler. Bana nasıl hitap ettiklerine kulak kesiliyorum, ona göre cevaplıyorum. Sonra yeniden meşguliyetine dönüyor aklım. Nedir? Yazılacak, bitirilecek bir kitap vardı. Yazılar. Cümleler. Kelimeler. Gelenlerin gitmelerini istiyorum. Gidiyorlar. Aklımın içinde yeniden başlıyor uğultu. Sonra aniden bastıran bir sis, uyku. Bekleyişin yorgunluğunda.

Kimsiniz?

Ayna puslu, kirli bir göl kıpırtısız. Kapkara gümüş bulutlarının arasından yüzümün ayrıntılarını göremiyorum. Gözlerini kısıp bakan biri var bana doğru. Taklitler aslını yaşatır. Başkalarının cümleleriyle konuşuyor aynanın içindeki adam. Sesi yabancı, titrek, pürüzlü. O konuşurken boğazıma biriken tükürükleri temizlemeye çalışıyorum, öğürtü geliyor. Safra çağında bedenim koyu sarı. Ağzımdan incecik bir köprü lavabonun karadelğine inip kayboluyor. Kafamı kaldırdığımda o da kaldırıyor. Gümüş gölünün yüzeyinde dalgalanıyor. Bir şey anlatmak ister gibi bir hali var. Umutsuz. Ne diyeceğini biliyor ama ilgili sözcükleri bulamıyor sanki. Yardımcı olmak için soruyorum: Kimsiniz?

Dalgalara rağmen.

Duymadığımı sanarak konuşuyorlar. Benden söz ediyorlar, biliyorum. Kendime bakamadığımı düşünüyorlar. Umursamıyorum ama yine de sussunlar istiyorum. Endişelenmeyin benim için, ben yolumu bulurum bu dehlizde. Ev. Benim evim değil nicedir. Bir zamanlar benim olanların kopyalarıyla doldurulmuş bir gemi, eski. Fırtınalı bir havada yolculuk ediyoruz sanki. Dünyanın sınırları üzerimize yaklaşıyor. Süre daralıyor. Duvarlara tutunarak yürüyorum. Aklımdaki işi bitirmeliyim. Son romanımı yazıyorum. Dalgalara rağmen.

Adem geldi mi?

Kâğıtlarıma el sürmelerine izin vermiyorum. Kadın sızlanıyor gelenlere. Her taraf kâğıt diyor, her tarafta bu yazılar. Doğru. Yazıyorum. Aklımın içi gibi birbirinden kopuk düşüncelerin yazıldığı kâğıtlarla dolu ev. Her şey o notlarla başladı. İlacını iç. Adem'in telefonu. Adem'in kim olduğunu çoğu zaman bilmiyorum. Unutmak değil bu. Başka bir şey. Gidip gelen bir radyo yayını gibi dünyaya ait bilgiler. Yayın durduğunda kendimle kalıyorum. Ev ilk kez geldiğim bir müze. Kâğıtlardaki notlar birisinin mektupları. Onu nedense kendime yakın hissediyorum. Ben de bir şeyler yazıp bırakıyorum küçük kâğıtlara. Aniden yayın başlıyor. Kadın kahve getiriyor. Ona kim bilir kaçınıcı kez soruyorum: Adem geldi mi?

Uğultu yeniden başlıyor.

Uğultu dinmiyor. Yerin altını kazıyorlar durmadan. Evin temellerine zarar verecekler. Şikâyet etmemiz gerekli ama telefonu bulamıyorum. Kadın saklamış. Her şeyi saklıyor zaten. Kendi de saklanıyor çoğu zaman. Bir şey ister misin? Sonra kayboluyor. Onu ararken odalarda kayboluyorum ben de. O zaman gizli geçit ortaya çıkıyor işte. Mutfak lavabosunun altında, çöp kutusunun dibinde. Kapağı açıp bakıyorum el feneriyle. Metrelerce derinlikte çalışan işçilere sesleniyorum, yeter artık, yazmayın, diyorum. Hemen kasklarındaki ışıkları söndürüp yok oluyorlar. Dilimin sürçtüğünü fark ettiğimde çoktan kapağı kapatıp odalardan birine dönmüş oluyorum. Uğultu yeniden başlıyor.

Bir başkasının bedeninde kayboldum.

Bugün bir başkasının bedeninde uyandım. Ellerine baktım önce, tırnakları uzamış. Kadına seslendim. Boşluğun içinden çıkıp geldi. Kadına anlattım. Başkasının sesiyle konuşmayı ne kadar çok özlediğimi. Anlamadı. Sen uyurken Adem aradı, dedi. Sustum. Bu yeni kişinin belleğinde Adem diye birine ait bilgi yoktu. Ne istiyormuş, dedim kadının varlığı sürsün diye. Bulanık iriyarı çiçekli elbise beyaz kollar konuştu: Seni sordu. Beni. Ama ben neredeyim? Bir başkasının bedeninde kayboldum.

Ben hapsedilmiş bir yangınım.

Bir resim defteri buldum dolapların dibinde. Küçük bir çocuğun. Adem'in. Soğuk bir mahzen içim ve orada bir mum alevi Adem. Titredi. Karanlık ve serin, korkuyor musun? Baba, sen de ölecek misin? Evet ama çok sonra. Çok. Zamandan sonra. Sen sen olmayı bıraktıktan sonra. Yorulduğumda. Unuttuğumda. Mum alevi ürperdi. Eğildim üzerine; gölgem büyüdü mahzenin duvarlarında. Yosunlu taşlar içini çekti. Çürümüş ağaçlar gerindi. Karanlığın yüreğinde bir damla kan. Canlı bir kırmızılık. Küçük mum alevi. Baba, ben de ölecek miyim? Hayır, ben varken hayır. Avuçlarımın kuytusunda yaşasın diye ben. Sıkıca çevreledim küçük mumu. Alev canlandı, diklendi. Dile geldi Adem: Ben hapsedilmiş bir yangınım.

Ölüm meleği de sizden, biliyorum.

Parmaklarım kendiliğinden ufalıyor ekmekleri. Başka bir dünyanın habercileri üşüşüyor gri kanatlarını birbirine sürterek. Daracık pervazın üzerinde kaynıyorlar. Çok eski ama parlak bir fotoğraf çakıyor: taş duvarlar, yıkık, delik deşik; siyah-beyaz taşların arasında gözden kayıp bir baykuşun altı gecelik çağrısı, yedinci günün sabahı kalkan cenaze. Bu fotoğraf zihnimin çoktan boşalmış galerilerinden birinde asılı. Nasılsa zamanın yağmasından kurtulmuş. Öfkeleniyorum tüm kanatlılara. Ölüm meleği de sizden, biliyorum.

Hiç kimse kaybolmak istemiyor bu karanlık denizde ama bu deniz son, hatta tek hakikat. Geminin sulara gömülmesinden önceki anların tasavvuru her zihnin kaçınılmaz meşguliyetidir. Sonucu belli bir meşguliyettir bu, bir gün bitecektir. Ama edebiyatta ölüme giden yolu, ölüm ânını ve ölümün kendisini düşünen karakterler ölümsüzlüğün ta kendisidir.

Murat Gülsoy *Nisyan*'da bunu yapıyor, ölümü ölümsüzleştiriyor. Ahşılmadık bir Gülsoy kitabı bu, müthiş çekici ve sarsıcı. Anbean karanlık denizin sularına batan, giderek parçalanan bir aklın girdaplarını ve karanlık denizi dalgalandıran sonu, edebî bir şiddet olarak gözlerimizin önüne seriyor. Doğduğumuz an o karanlık denize adım atmış olduğumuzu ve ömür denen geminin önünde sonunda sulara gömüleceğini biliyoruz. Murat Gülsoy bu bilgiyi edebiyatın doruğuna çıkarıyor.

